

හක්කියෙන් අන්ධ වූ බෞද්ධයන්ගෙන් ඇත් වන සැබෑ බුදුදහමේ ප්‍රායෝගික යථාර්ථය

28 ඔක්තෝබර්, 2018

0

විශේෂාංග

බුදුදහම වූකලී භාවනානුයෝගී මුනිවරයාට පමණක් නොව, ගිහිගෙයි වාසය කරන කාමභෝගී ගිහියාටද අදාළය. එය ගුප්ත, ගුප්ත, පුද්ගලයා සමාජයෙන් දුරස් කර ලන සර්ව-අශුභවාදී දහමක් නොවේ. සෝවාන්, සකාදාමී, අනාගාමී, අරහත් මාර්ගඵල ලැබූ තැනැත්තාද ජීවත් වන්නේ සමාජයේය. අදින් ඇරැඹෙන මේ ලිපි පෙළ බුදුදහම ප්‍රායෝගික ජීවිතය හා සම්බන්ධ කරගත හැකි ආකාරය පිළිබඳ කෙරෙන සමාලෝචනයකි.

දිල්ගාන් මනෝඡ රාජපක්ෂ

අතිත්‍ය, දුක්ඛ, අනාත්ම ලෝක යථාර්ථය එමඟින් අන්තවාදී වී සමාජ සුභසාධනය ප්‍රතික්ෂේප කළ යුතු නැත. සෝවාන්, සකාදාමි, අනාගාමි, අරහත් මාර්ගඵල ලැබූ තැනැත්තාද ජීවත් වන්නේ සමාජයේය. හෙතෙම සමාජය නමැති හොඳ-නරක මිශ්‍රිත මඩ වගුරක හැදී-වැඩී එය තවදුරටත් මඩවගුරක් නොකොට විලක් බවට පත් කරන්නේ දියෙහි නොගැටී දිය මතින් පොපියන නෙළුමක් විලසය. බුදුරදුන්ද එබඳු නෙළුමකි. සියල්ල දේශනා කළේ සමාජ ප්‍රගතියෙහිලා විනා, දුගතිය පිණිස නොවේ.

“පුණ්ඩරිකං යථාවග්ග - තෝයේන නුපලිජ්ජති

නුපලිත්තොමිහි ලෝකේන - තස්මා බුද්ධෝස්මි බ්‍රාහ්මණාති” මෙයින් පැහැදිලි වන්නේ බෞද්ධ ඉගැන්වීමේ අරමුණ පුද්ගල ජීවිතය දෙ-අංශයකින් සංවර්ධනය කිරීමයි. එනම්:

1. මෙලොව ජීවිතය
2. පරලොව ජීවිතය

“දිට්ඨධම්මෙහිව සම්පරායේහිව පරමත්ථේහිව යථාරහං අනුසාසතීති”

පරලොව සාධනය පිණිස ක්‍රියා කරන ඕනෑම පුද්ගලයකුට ඒ සඳහා සුදුසු පරිසරයක් තිබිය යුතුය. එබැවින් යහපත් පරිසරයක් (පතිරූපදේසවාසෝව) ගොඩනගාගැනීම ප්‍රථමයෙන් කළ යුතු වන්නේ යහපත් සමාජයක් පිණිසය. පුද්ගල මනස පිළිබඳ පිරිසිදු දත් බුදු සමය සමාජය තැනීම ආරම්භ කරන්නේ සමස්තයෙන් නොව, එක් එක් ඒකක වශයෙන් ප්‍රයෝගිකවය. තවදුරටත් පෘථග්ජන ගිහියා විසින් නිතැතින් බිඳදමන සමාජයේ යහපත් වෙනස්වීමක් සඳහා හික්ෂුවටද වගකීම් පවරන බුදුරදුන් සිගාලෝවාද, ගිහිඅනුකම්පක ආදි සුත්‍රවල කරුණු රැසක් පෙන්වාදී තිබේ.

ආගම පිළිබඳ ඉතිහාසයටත්, දර්ශනය පිළිබඳ ඉතිහාසයටත් අයත් වූ බුදුදහම සුත්‍ර දේශනාවල අන්තර්ගතය අනුව බුදුහු ධර්මය, ආර්ය ධර්මය, අනවදා ධර්මය, අපවායගාමි ධර්මය, ශුක්ල ධර්මය, සද්ධර්මය, සත්පුරුෂ ධර්මය, ආර්ය මාර්ගය, මධ්‍යම ප්‍රතිපදාව, ධර්ම-විනය ශාසනය, සුගත විනය යනාදි ලෙස හඳුන්වා තිබෙනු දැකිය හැකිය. වසර සිය දහස් ගණනක් පුරා භාරතීය චින්තකයන්, පූජකයන් අතින් ගොඩනැගුණු අතිවිශාල දර්ශනවාද, ආගම් අතුරෙන් බුදුදහම විශේෂවන්නේ හුදෙක්ම අතීශ්වරවාදය, අනාත්මවාදය හා නිර්වාණය දේශනා කළ හෙයින්ම නොවේ. ඒවා යථාර්ථවාදී පදනමින් ජනයාට තේරුම් කර දුන් බැවිනි. එබැවින් බුදුදහම වනාහි භාරතයේ පහළව අතුපතර විහිදී ගිය දර්ශනවාද, ආගම්, චින්තන නමැති මහාවෘක්ෂයේ ඉහළින්ම විකසිත, සුවදායීම පුෂ්ප මකරන්දයයි.

දැනට ලොව අතිවිශාල සංඛ්‍යාවකින් යුත් ආගම් ප්‍රමාණයක් දක්නට ලැබේ. ඇතැම්විට හුදී ජන විමුක්තිගාමී ආධ්‍යාත්මික වගකීම් සියල්ල තමන් යටතට ගන්නා මේ ආගම් ආකර්ෂණීයව, මනහර ලෙස ක්‍රමබද්ධ න්‍යායන් භාවිත කරමින් කරුණු ඉදිරිපත් කරන නමුත්, ඒවා ප්‍රායෝගික නොහොත් එදිනෙදා ජීවන ක්‍රමය තුළ සාමාන්‍ය ජනයාට ක්‍රියාත්මක කරගත නොහැකි වනු ද පෙනේ. භෞතිකත්වය ඉක්මවා ගිය (පාරභෞතික), ලෞකික ජීවිතයට අදාළ නැති (පාරලෞකික), ගුප්ත, ගුප්ත භක්තික ආගමක් හෝ ඉගැන්වීමක් අනුගමනය කර ඉන් ලැබෙන ඵලය මරණයෙන් මතු වට අත්පත් කරගැනීම පිළිබඳ සැක කිරීම අයාසයෙන් යටපත් කරගත් පිරිස් අදටත් භක්තිය පෙරටු කරගෙන වාසය කරති. එහෙත් එහි පැවැත්ම රඳාපවත්තේ ස්වකීය භක්තියේ පැවැත්ම රඳා පවත්නා තාක් පමණි. පරලොවදී ලබන සැප උදෙසා කටයුතු කරමින්

එමෙන්ම ජීවත්ව සිටින තාක් සුවසේ සමාද්ධිමත්ව වාසය කරමින් සිය අභිප්‍රායයන් හෙවත් ලෞකික අරමුණුද මුදුන්පත් කරගනිමින් ආගම ඇදහීමට කවුරුත් කැමැතිය. එබඳු අපේක්ෂා ඇති පිරිස් ක්‍රි.පූ. 6 වන සියවසයේත් වාසය කළ බව දීඝජානු කෝලිය සිටු පුත්‍රයාගේ ප්‍රකාශයෙන්ද පැහැදිලි වේ.

“මයං භන්තේ ගිහිකාමභෝගි පුත්ත සම්බාධසයනං අප්ඤ්ඤාචසාම කසිකවන්දනං පච්චනුභෝම, මාලාගන්ධ විලේපනං ධාරායාම, ජාතරූප රජනං සාදියාම, තෙසං නොභන්තේ, භගවා තථා ධම්මං දේසේතු, යේ අම්භාකං අස්සු ධම්මා දිට්ඨධම්ම භිතාය දිට්ඨධම්ම සුඛාය සම්පරාය භිතාය සම්පරායසු බායාත...”

(“වහන්ස, ගෘහස්ථ කාමභෝගි වන අපි පුත්‍රදාරයන් විසින් සම්බාධා ඇති සයනයෙහි වසන්නෙමු. කසිසඵ හා සඳුන් පරිභෝජනය කරන්නෙමු. මාලා ගන්ධ විලවුන් දරන්නෙමු. රන් හා රිදී හා ඉවසම්භ, වහන්ස, ඒ අපට අපගේ පරලොව භිතසුව පිණිස, පරලොව සැප පිණිස, යම් ධර්මයක් වේ නම්, එය දෙසන සේක්වා...”)

දීඝජානු කෝලිය සිටු පුත්‍රයා නැඟු මේ ප්‍රශ්නය පොදුවේ මානවයාගේ සිතින්ද මුවින්ද නැගෙන ඉතා වැදගත් පැනයකි. එය දීඝජානු කෝලිය සිටුවරයාට පෙර වසර දහස් ගණනක් පෙර සිටි මානවයාත්, ඉන් වසර දහස් පසුව උදා වී ඇති මෑතකාලීන මානවයාත් ආගම සම්බන්ධයෙන් පොදුවේ විමසන්නකි. මේ පැනයට ප්‍රතිපානාත්මක පිළිතුරක් දිය නොහැකි ආගමක් වේ නම් එහි පැවැත්ම ඉතා කෙටිකාලීන වන අතර, මේ පැනයට බියෙන් අසරණව ආනුභවික පිළිතුරක් දිය නොහැකි කල භක්තිය නම් විදුරු මාලිගාව වෙත පැමිණ පිළිතුරු දීමට දේවවාදි ආගම්වලට සිදු වී ඇත. මිනිසා නිර්මාණය කරන ආගම මිනිසාගේ ජීවිතයට අදාළ නොවේ නම් (man makes a religion does not make man) නියත වශයෙන් එබඳු ආගම් න්‍යායට පමණක් ගොනුවී භක්තිය මත ජන හදවත් බැඳ තබා ගනී. එබඳු ආගම් පිළිබඳ මාක්ස්වාදී වින්තනය තරමක් විවේචනාත්මකව වීම ඇතැම් විට සාධාරණ බව පෙනේ.

“ආගම යනු පීඩිත ප්‍රාණියාගේ සුසුම්ය. හදවතක් නැති ලෝකයේ හදවතයි; හැඟීමයි; ආත්මයක් නැති ස්වභාවයේ ආත්මයයි. එය ජනතාවගේ අබිංය. ජනතාවගේ මායාමය සන්තුෂ්ටිය ලෙස පවත්නා ආගම විලෝපනය කිරීම ඔවුන්ගේ සැබෑ ජීවිතය උදෙසා අවශ්‍ය වූවකි...”

එහෙත් බුදුදහම වනාහී භක්තික දහමක් නොව, ඥානික දහමකි. එය ඊශ්වරවාදයක් හෝ අනීශ්වරවාදයක් නොවන අතර, නිර්වාණික දහමකි; හුදෙක් න්‍යායික දහමක් නොව ප්‍රායෝගික දහමකි. යමක් එදිනෙදා ජීවිතයට අදාළ කරගත නොහැකි වන්නේ නම්, තම ජීවිත කාලය තුළ ක්‍රියාවට නැංවිය නොහැකි නම්, තමාට එල්ල වන අභියෝග, ප්‍රශ්න, ගැටලු ජය ගැනීමට, විසඳීමට උපයෝගී කරගත හැකි නොවන්නේ නම්, එහි ප්‍රායෝගික (practical) අගයක් නැත්තේය. ප්‍රායෝගිකතාව අඩු-වැඩි වශයෙන් සාපේක්ෂතා පදනමින් යුතු වුවද, දෛනික ජීවිතයට උපයෝගීතා පදනමින් යොදාගත හැකි විය යුතු අතර, එය නිබඳව භාවිත කළ (practice) හැකි විය යුතු ද වේ. බුදුදහම එවැනි දහමකි. බුදුදහමෙන් එදිනෙදා ජීවිතයෙහි ගැටලු, ප්‍රශ්න, අභියෝග ආදිය සඳහා පිළිතුරු, විසඳුම්, ජය අත් කරගත හැකිය. මෙහිදී ඉදිරිපත් වන මූලික කරුණක් නම් ප්‍රායෝගිත්වයකින් තොර බුදුදහමක් පිළිබඳ කතා කළ නොහැකි බව ය. ප්‍රායෝගික බව හා බුදුදහම ගසට පොත්ත මෙනි. බුදුදහමෙහි ප්‍රායෝගික අගය මෑතකාලීනව කිසිවකු විසින් ගොඩනගාගන්නා ලද

ආකස්මික සංකල්පයක් නොවේ. එය බුදුදහම හටගන්නා විටම ඇති වූවකි.

මෙමගින් බුදුරදුන් ඉගැන්වූ දහම සාකච්ඡායෙන්ම ප්‍රායෝගික ප්‍රතිපත්තියක් හෙවත් ක්‍රියාත්මක කළ යුතු ආචාර ධර්ම පද්ධතියක් බව අවධාරණය වන්නා සේම බුදුදහම වූකලී භාවනානුයෝගී මුනිවරයාට පමණක් නොව, ගිහිගෙයි වාසය කරන කාමභෝගී ගිහියාටද අදාළ බවත්, එය ගුප්ත, ගුප්ත, අසමාජීය, පුද්ගලයා සමාජයෙන් දුරස් කරන සර්ව අශුභවාදී දහමක් නොවන බවත් නිරායාසයෙන්ම සනාථ කරන්නන්ය.

බුදුදහමේ උදාව හා එහි පදනමින් පැනෙන ප්‍රායෝගිකත්වය

බොහෝවිට මිනිසුන් ආගමික ජීවිතයට යොමු වන්නේ ජීවිතයේ සැදැසමය නොහොත් මරණයට ආසන්න වයස්ගත අවධිය වන විටය. මේ අවිඤානක ආකල්පය සමඟ මතු වන ප්‍රධාන කරුණක් නම්, ආගම යන්න මිනිසා බෝහෝ විට හඳුනාගෙන ඇත්තේ එය වඩාත් අදාළ වන්නේ පරලොව සුගතිය උදෙසා බවයි.

ආගම යන්න නිර්වචනය කරන ඇතැම් උගතුන් පවා එහි ඇති පරලොව සුගතිය පිළිබඳ උපයෝගිතාව සැලකිල්ලට ගෙන ඇත්තේ එබැවිනි.

අධිභෞතිකවාදී විශ්වාස හා ගුප්ත දෑ ආගම යන්නෙන් පිළිබිඹු වනු දැක සමස්තයක් ලෙස ආගම පරලොව සුගතිය පිණිස වෙන් වූ සංකල්පයක් ලෙස හුවා දක්වන සංකල්පයක් බුදුදහම තුළ දක්නට නැත. මෙලොව, පරලොව යන දෙලොවම අර්ථවත් කරගැනීම උදෙසා ක්‍රියාත්මක කළ යුතු ධර්ම පද්ධතියක් පෙන්වාදෙන බුදුසමය විශ්වාස හෝ ඇදහිලි පද්ධතියක් නොව ක්‍රියාකාරකම් සමුදායක් බව පැහැදිලිවම පෙනේ.

අතිශයින් සුවසම්පන්න ජීවිතයක් ගත කළ සිද්ධාර්ථ තවුසා කුඩා කල පටන් වතුර්වේදයේ හා මුල් උපනිෂද් වන්තනයෙන් යුත් බ්‍රාහ්මණ සාහිත්‍ය, ආගම, දර්ශනය, සමාජ හා දේශපාලන දර්ශනය, නිරුක්ති, ව්‍යාකරණ, ශබ්දාර්ථ විභාගය ආදිය ඇතුළත් ෂඩ් වේදාංග පිළිබඳ දැනුම ලබා තරුණ විශේදී සිය පිය රජතුමාගේ අනුශාසක වූ කාලදේවාල වැන්නන් යටතේද ශාස්ත්‍රීය හා වෘත්තීය දැනුම ලැබුවේය. සාම්ප්‍රදායික සමාජ රටාව නම් වූ කිඹිර පටලයෙන් වසන් කර තිබූ මනුෂ්‍ය ජීවිතයෙහි ප්‍රායෝගික හරය පිළිබඳ ප්‍රශ්න කළ හෙතෙම දියෝත්තක මසුන් මෙන් තෘෂ්ණාදියෙන් සැලෙන සත්ත්වයන් උනුන් හා ගැටෙමින් ජීවත් වනු දැක බියට පත් වූයේය.

ඒත් සමඟම සත්ත්වයා පිළිබඳ හෙළි කරගත යුතු ප්‍රායෝගික යථාර්ථයක් වෙත යොමු වූ සිද්ධාර්ථ තවුසා “මේ ලෝවැස්සා පත්ව ඇත්තේ අවාසනාවන්ත තත්ත්වයකටය. හෙතෙම උපදියි; වයසට යයි; මිය යයි; මෙලොවින් ඉවත් වෙයි; නැවත පැමිණෙයි. වයසට යෑම, මිය යෑම නමැති මේ දුකින් නිදහස් වීමක් කෙසේ වේද?” යන ප්‍රශ්නය අප්‍රමාදිව විසඳාගත යුතු නොවන්නේ කවර හේතුවක් නිසාද යන්න විමසුවේය. ඒ අනුව පුළුල් ගවේෂණයක් කර සත්ත්වයා පිළිබඳ මේ ගැඹුරු එමෙන්ම පොදු, ප්‍රායෝගික ගැටලුව සිදුහත් තවුසා විසඳුමේ මුළුමහත් මානව වර්ගයාගේම විමුක්තිය සටහන් කරමිනි. ඉපදීම, ලෙඩ වීම, ජරාවට පත් වීම

යනාදිය අප සැමට පොදුවේ එදිනෙදා ජීවිතයේදී මුහුණ පාන්නට සිදු වන දුක්ය. සත්‍යාවබෝධයෙන් මේ ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු හෙළි කරගත් බුදුරදුන් ලෝවැසි ජනයාට ඉගැන්වූයේ සියලු දුක් නැති කර නිවන් අත් කරගැනීමටය. එබැවින් බුදුදහම හටගන්නේම ප්‍රායෝගික පදනමකිනි.

දුක නැති කිරීමේ ප්‍රතිපදාව පුද්ගලයා තමා විසින් තමන්ගේ ජීවිතය ඇසුරෙන් ක්‍රියාත්මක කළ යුත්තකි (අත්තාහි අත්තනෝ නාටෝ කෝහි නාටෝ පරෝසියා). එසේම බුදුවරුන් මහ පෙන්වා දෙන නමුත් එම-හෙහි ගමන් කළ යුත්තේ තමාමය (තුම්හේහි කිච්චං ආතප්පං අක්ඛාතාරෝ තථාගතා).

එබැවින් පුද්ගලයාට විමුක්තිමාර්ගය පෙන්වා දෙනු වස් බුදුරදුන් සෑම කල්හිම දේශනා කළේ දුකත් එහි නිරෝධයත් පමණි (පුබ්බේවාහං ඒතරහි ච දුක්ඛං ඒච පඤ්ඤාමි. දුක්ඛස්ස ච නිරෝධං). එබැවින් බුදුරදුන් දේශනා කළ මූලික ඉගැන්වීම නම් චතුරාර්ය සත්‍යයයි. ලෝකයා හමුවේ පවත්නා මේ ප්‍රායෝගික ගැටලුව තවදුරටත් පැහැදිලි කර, ඉන් නිදහස් වීමේ මහ ඇතුළත් මෙහි පළමු (ප්‍රශ්නය පෙන්වාදීම) හා දෙවන (ඊට පදනම් වන හේතුව පැහැදිලි කිරීම) සත්‍යවලින් න්‍යායාත්මක පදනමත්, තෙවන (විසඳුම පෙන්වාදීම) හා සිව්වන (විසඳුම අත්පත් කරගැනීමට පිළිපැදිය යුතු ප්‍රතිපදාව) සත්‍යවලින් ශීල, සමාධි හා ප්‍රඥා යන ත්‍රිශි-ක්ෂාව අනුව ක්‍රියාත්මක කළ යුතු ප්‍රායෝගික පදනමත් පෙන්වා දීමෙන් මේ බව මනාව පැහැදිලි වේ.

බුදුදහම ජීවන ප්‍රතිපදාවකි

දුක නමැති මූලික ගැටලුව විසඳන අතරතුර බුදුසමය මනුෂ්‍යයාට එදිනෙදා ජීවිතයේ නොයෙක් අංශ සාර්ථක කරගැනීමෙහිලා අවශ්‍ය පරිචය ගෙන දෙන්නේ ඒ ඒ අංශවල පරිපූර්ණ අවබෝධයක් අත් කර දෙමිනි. බුදු-දහමෙහි ප්‍රායෝගික අදාළත්වය සනාථ කරනු පිණිස ඒ ඒ අංශ සම්බන්ධයෙන් බෞද්ධ විචරණ ස්වල්පයක් දක්වනු විනා, පහතින් දැක්වෙන අනුමාතෘකා ඒ පිළිබඳ බෞද්ධ විග්‍රහය මුළුමනින්ම විග්‍රහ කිරීමට ගන්නා ලද උත්සාහයක් නොවනු ඇත. එයට හේතුව නම්: පහත අනුමාතෘකා අරඹයා මෙබඳු ශාස්ත්‍රීය ලිපියකින් සාකච්ඡා කර අවසන් කළ නොහැකි තරම් කරුණු සම්භාරයක් බුදු දහමෙහි පවත්නා බැවිනි.

- I. පවුල් සංස්ථාව පිළිබඳ බෞද්ධ ඉගැන්වීම්
- II. සමාජ සංවර්ධනය පිළිබඳ බෞද්ධ ඉගැන්වීම්
- III. ස්වස්ථතාව පිළිබඳ බෞද්ධ ඉගැන්වීම්
- IV. අර්ථිකය හා කළමනාකරණය පිළිබඳ බෞද්ධ ඉගැන්වීම්
- V. දේශපාලනය, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය, නීතිය, අපරාධ හා දඬුවම්, සාමය හා ගැටුම් නිරාකරණය, මානව අයිති-වාසිකම් හා සමානාත්මතාව පිළිබඳ බෞද්ධ ඉගැන්වීම්
- VI. පරිසරය පිළිබඳ බෞද්ධ ඉගැන්වීම්
- VII. අධ්‍යාපනය පිළිබඳ බෞද්ධ ඉගැන්වීම්
- VIII. සන්නිවේදනය පිළිබඳ බෞද්ධ ඉගැන්වීම්
- IX. සදාචාරය පිළිබඳ බෞද්ධ ඉගැන්වීම්
- X. පවුල් සංස්ථාව පිළිබඳ බෞද්ධ ඉගැන්වීම්

ආර්ථික වශයෙන් හා දරුවන් හදාවඩාගැනීමේදී සහයෝගිව කටයුතු කරන්නා වූත්, සියල්ලන්ම හෝ වැඩි දෙනකු පොදු නිවෙසක් තුළ ජීවත් වන්නා වූත්, විවාහක යුවලක් හෝ පිරිපුන් වයසැති ඥාතීන් සමූහයක එකතුව පවුලයි. දේවනිර්මාණවාදී අදහස් ඉවත දමන බුදුදහම පවුල යන සංකල්පයේ ඇති වීම සමාජ අව-ශ්‍යතාව අනුව හේතු-ඵල විද්‍යානුකූලව හටගෙන විකාශය වන බව පෙන්වාදෙයි. පෙළ දහමට අනුව ස්ථාවර

හා සමාද්ධිමත් පවුල් පරිසරයක් උදෙසා ස්වාමි-භාර්යා සබැඳියාව හා මාපිය-දුදරු බැඳීම අතිශය වැදගත්ය. නූතනය වන විට දක්නට ලැබෙන සමාජ, ආර්ථික, දේශපාලනික හේතු නිසා අංසවිධිත, අවුල් සහගත පිරිහී ගිය පවුල් සංස්ථාව නැවත යහපත් කරවීමට මේ පිළිබඳ බුදුදහමින් නිර්දේශිත ප්‍රායෝගික ඉගැන්වීම් භාවිත කළ හැකිය.

දෙවියක හා දෙවභනක ලෙස වාසය කළ යුතු අඹු-සැමියු වළ එකිනෙකා වෙනුවෙන් යුතුකම් ඉටු කළ යුතු ආකාරය සිගාලෝවාද සූත්‍රයේදී පෙන්වා දී ඇත. එමෙන්ම සමාජයේ කුඩාම ඒකකය වන පවුල යහපත් මිනිසුන් තැනිය හැකි තෝතැන්නකි. දරුවෝ වනාහි මවුපියන්ට තිබෙන උසස්ම වස්තුවයි (පුත්ථාවත්ථු මනුස්සානං). එබැවින් දරුවන්ට බොහෝ උපකාර ඇති මවුපියන් දරුවන් ඇති දැඩි කරමින් ලොව පෙන්වාදෙමින් ඔවුන් යහපතට යොමු කළ යුතුය (බහුකාර භික්ඛවේ මාතා පිතරෝ පුත්ථානං ආපාදකා පෝසකා ඉමස්ස ලෝකස්ස දස්සේතාරා). මවුපිය-දුදරු සබඳතාව තර කරනු වස් බුදුරදුන් එකිනෙකා වෙනුවෙන් යුතුකම් කළ යුතු අයුරු සිගාලෝවාද සූත්‍රයේදී පෙන්වාදී තිබේ. බුදුදහමට අනුව සමස්තයක් ලෙස බලන විට පවුලෙන් ඉටු විය යුතු කාර්යභාර පහත පරිදි පිඩු කර දැක්විය හැකිය.

01. දරුවන්ගේ උපත හා හදාවඩාගැනීම,
දරුවාගේ පෝෂණය, සෞඛ්‍යය හා සමාජානුයෝජනය
02. අධ්‍යාපනය, සදාචාර වර්ධනය හා ශිල්පීය පුහුණුව
ඇතුළත්ව දරුවාට සංස්කෘතිය භාරදීමේ කාර්යය
03. පවුලේ සාමාජිකයන්ගේ අන්‍යෝන්‍ය ආදරය,
පිළිගැනීම ඇතුළත් චිත්තවේග වර්ධනය සහ ආරක්ෂාව
04. පරපුර පවත්වාගැනීම හා ලිංගික ආරක්ෂා සපුරා ලීම
05. ආර්ථික පදනම සකස් වීම සහ
සාමාජිකයන්ගේ නඩත්තුව
06. වයස්ගත වැඩිහිටියන් රැකබලාගැනීම
07. සෞන්දර්ය චිත්තය ඇතුළු කුසලතා වර්ධනය
පවුල් ජීවිතය සාර්ථක කරගැනීම උදෙසා
මෙවැනි ප්‍රායෝගික උපදෙස් රැසක් දේශනා කර ඇති බව සූත්‍ර දේශනා පිරික්සීමෙන් පැහැදිලි වේ.